

*Το υπηρετικό προσωπικό στην ελληνική τέχνη,
την κοινωνία και την ιστορία.
Μύθοι και πραγματικότητα*

Συνέδριο

Ρέθυμνο, 2-3 Δεκεμβρίου 2016

Από την ταινία *Οι τεμπέληδες της εύφορης κοιλάδας* (1978)
του Νίκου Παναγιωτόπουλου.

Φοιτητικό Πολιτιστικό Κέντρο «Ξενία»

Σοφ. Βενιζέλου 16

Με τη χρηματοδότηση του Ειδικού Λογαριασμού
του Πανεπιστήμιου Κρήτης

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

17.00: Έναρξη – Χαιρετισμοί

Αλέξης Καλοκαιρινός (Πρόεδρος Τμήματος Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης)

1^η συνεδρία: Υπηρετικό προσωπικό. Ιστορία, κοινωνία, οικονομία

Προεδρία: Ελένη Φουρνάρη (Πανεπιστήμιο Κρήτης)

17.30 **Βιολέττα Χιονίδου (University of Newcastle upon Tyne)**

«‘Αυτές οι Χιώτισσες, τις βάζανε οι γονείς τους γιατί, δεν ξέρω για ποιο λόγο ... τις βάζανε υπηρέτριες’: υπηρέτριες στην Ελλάδα 1860-1960»

17.50 **Ζιζή Σαλίμπα (Ερευνήτρια – Ιστορικός)**

«Από υπηρέτρια νοικοκυρά: η διάχυση του υλικού πολιτισμού από τα αστικά στα λαϊκά στρώματα της ελληνικής πόλης»

18.10 **Ιορδάνης Ψημμένος (Πάντειο Πανεπιστήμιο)**

«Οι επιπτώσεις της κρίσης στην οικιακή εργασία»

*Συζήτηση
Διάλειμμα*

2^η συνεδρία: Οικιακό προσωπικό και θέατρο (19^{ος} – αρχές 20^{ου} αι.)

Προεδρία: Αλέξης Καλοκαιρινός (Πανεπιστήμιο Κρήτης)

19.20 **Ποθητή Χαντζαρούλα (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)**

«Οι αναπαραστάσεις του οικιακού προσωπικού στο θέατρο του τέλους του 19^{ου} αιώνα και των αρχών του 20^{ου}»

19.40 **Ιουλία Πιπινιά (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)**

«Από τη Σμύρνη ως τη Ζάκυνθο: δραματικά πρότυπα, ηθογραφική παράδοση και υπηρετικό προσωπικό στον 19^ο αιώνα»

20.00 **Κωνσταντίνα Γεωργιάδη (Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, ΙΤΕ)**

«Διαταξικοί έρωτες στο θεατρικό έργο του Γρ. Ξενόπουλου»

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

3^η συνεδρία: Υπηρέτριες και υπηρέτες. Εικόνα και λόγος

Προεδρία: Μαρίνος Σαρηγιάννης (Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, ΙΤΕ)

- 10.00 **Λία Γυϊόκα (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)**
«Η μορφή του υπηρέτη στη ζωγραφική της ‘σχολής του Μονάχου’»
- 10.20 **Κώστας Ιωαννίδης (Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών)**
«Όταν το κεφάλι δεν χρειάζεται να είναι μέσα στο κάδρο: πρώτες σκέψεις πάνω σε εικόνες υπηρετριών και υπηρετών από το φωτογραφικό αρχείο του ΕΛΙΑ»
- 10.40 **Κατερίνα Μπλαβάκη (Ερευνήτρια – Φιλολόγος)**
«Το έθνος ως σπίτι στη λογοτεχνία: ενσωματώσεις της υπηρέτριας σε πατρίδες και μητροπόλεις»

*Συζήτηση
Διάλειμμα*

4^η συνεδρία: Απεικονίσεις του υπηρετικού προσωπικού στο θέατρο (1950 κ.ε.)

Προεδρία: Θόδωρος Χατζηπανταζής (Πανεπιστήμιο Κρήτης)

- 11.50 **Λίνα Ρόζη (Πανεπιστήμιο Πατρών)**
«Διερευνώντας τις διαφορετικές εκδοχές της απεικόνισης των οικιακών βοηθών στο μεταπολεμικό ελληνικό θέατρο»
- 12.10 **Κωνσταντζα Γεωργακάκη (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)**
«Υπηρέτες και υπηρέτριες στις κωμωδίες των Θ. Παναθανασίου – Μ. Ρέππα»
- 12.30 **Γιάννης Λεοντάρης (Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου)**
«Ιδεολογία και σωματικότητα: το δίπολο ‘αφεντικό-υπηρέτης’ στην παράσταση *Κύκλοι/Ιστορίες* (2013)»

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

5^η συνεδρία: Υπηρέτες/υπηρέτριες στον κινηματογράφο

Προεδρία: Στέλιος Παναγιωτάκης (Πανεπιστήμιο Κρήτης)

- 17.00 **Yannis Tzioumakis (University of Liverpool)**
«Narrative Convenience and Ideological Support: (Working Class) Maids and the Survival of the (Middle Class) Couplehood»
- 17.20 **Παναγιώτα Μήνη (Πανεπιστήμιο Κρήτης)**
«Καθώς οι προτεραιότητες αλλάζουν: η υπηρέτρια στην ελληνική κινηματογραφική κωμωδία»
- 17.40 **Χρυσάνθη Σωτηροπούλου (Πανεπιστήμιο Πατρών)**
«Μπέργκιμαν και Παναγιωτόπουλος»

*Συζήτηση
Διάλειμμα*

6^η συνεδρία: Το υπηρετικό προσωπικό: σύγχρονες αναπαραστάσεις

Προεδρία: Γιώργος Νικολακάκης (Πανεπιστήμιο Κρήτης)

- 18.50 **Λυδία Παπαδημητρίου (Liverpool John Moores University)**
«Η αξιοπρέπεια της οικιακής εργασίας. Βουβές αντιπαραθέσεις στην ταινία του Α. Καρανικόλα *Στο σπίτι* (2014)»
- 19.10 **Μπέττυ Κακλαμανίδου (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)**
«Αφηγηματικές και κοινωνικές διαστάσεις του χαρακτήρα της οικιακής βοηθού στη σύγχρονη ελληνική sitcom»
- 19.30 **Άννα Σταυρακοπούλου (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)**
«Υπηρέτες σε δύσκολους καιρούς: πρόσφατα ανεβάσματα του *Τέλους του παιχνιδιού* του Μπέκετ»

Οργανωτική και επιστημονική επιτροπή συνεδρίου:
Παναγιώτα Μήνη (ΠΚ), Άννα Σταυρακοπούλου (ΑΠΘ),
Ιουλία Πιπινιά (ΑΠΘ), Κωνσταντίνα Γεωργιάδη (ΙΜΣ/ΙΤΕ)